

Tulppaani

Kuva Harriet Bamberg

Kuva Markus Metsänen

Elämyksiä liikunnasta ja tanssista ss. 4-5

TÄSSÄ LEHDESSÄ

Pääkirjoitus: Enoni Untti	2
Vauhdikas iltapäivä Ilmavoimamuseolla	3
Perheiden Peurunka- päivä kesällä	3
Hyvää oloa tanssista	4
Hyvää oloa liikunnasta	5

Ilonassa lapsi on tärkein	6
Perinteiset pikkujoulut Piippurannan klubilla	7
Aitoja arjen taitoja Taitolassa	8
Ellin ajatuksia Edunvalvonnasta	9
Uusi vertaistukiryhmä keväällä	9
Liity jäseneksi	9
Mataran menevät: Kevät keikkuen tulevi	10

Tanssiaismuistoja	10
Kansalaisopiston Taidetuokioita kehitysvammaisille	10
Yhteistyökumppanina Pelastusarmeija	11
Uimahallietu myös Muurameen	11
Tapahtumakalenteri	12
KUTSU vuosikokoukseen	12

PUHEENJOHTAJAN AATTEITA

Enoni Untti

Unttoa kutsuttiin Untiksi. Untti oli merimies. Hän oli enoni, joka katsoi elämää valoisin silmin ja oli omanlaisensa persoona. Äitini oli Untin isosisko, he pakenivat perheineen sotaa Karjalan Sortavalasta 1939 sijoittuen lopulta Jyväskylään.

Untin elämä muuttui, kun hän jäi pikkupoikana auton alle. Liikkuminen heikkeni ikääntymisen myötä ja sitä vauhditti onnettomuus Havannassa – Untti tippui laivan ruumaan ja siten mierimiehen ura loppui siihen.

Koulussa Unttia kiusattiin erilaisuuden vuoksi, mutta Untti sai kavereita irrallaan olevista kulkukoirista, jotka seurasivat Unttia kuin entistä isäntäänsä. Matkan varrella Untti kohtasi joskus ”ylenkatsontaa”, kun hänelle puuhattiin häätöä omistamastaan kerrostaloasunnosta, jonka ensimmäisiä asukkaita Untti oli. Niin raja oli ylitetty.

Untti oli kohtelias, puhui mielellään ihmisten kanssa ja auttoi. Hän oli intohimoinen penkkiurheilija, joka eläytyi erityisesti jääkiekkopelien huumaan kovaäänisesti, täysin rinnoin. Tästä syystä taloyhtiö ryhtyi Unttia häätämään. Unttihan ei käyttänyt alkoholia ollen siisti herrasmies.

Haastatelllessani naapureita, kävi ilmi ettei Untista ollut pahemmin häiriöitä, joskus ääni kuului, mutta hyvä naapuri Untti oli.

Taloyhtiön hallituksessa oli pikkusieluja, jotka olivat ottaneet Untin silmätikukseen.

Untti oli saanut ajaa Invalidiliiton rakennuttamassa talossa autonsa pihaan asti huonon liikkumisensa vuoksi. Tämä ärsytti joitakin ja Untti jouti jättämään autonsa kauemmas

parkkipaikalle. Lukuisat kerrat Untti kaatui kävellessään autolta kotiin. Lopulta teimme Untin kanssa päätöksen ja hän möi asunnon jättäen pikkusielut etsimään uutta kiusaamisen kohdetta.

Untti ei koskaan arvostellut ketään, oli positiivinen ja iloinen. Tosin hän sanoi mielipiteensä kovaäänisesti ja se saattoi joskus ärsyttää. Tiesin, että hänellä oli kipuja, mutta niistä hän ei koskaan puhunut. Untti menehtyi ALSiin. Kuolinvuoteellaan hymy huulillaan loppuun asti.

Untti opetti minua elämällä omannäköistä elämäänsä ja nauttien hetkestä. Hän heitti vastoin käymiset roskapussiin, ei antanut niiden latistaa. Hän oli tyytyväinen ja se lämmittää mieltäni.

Oliko Untti kehitysvammainen?

En osaa sanoa enkä luokitella ihmistä mihinkään muotiin. Untti pärjäsi elämässään hyvin, mutta olisi varmaan tarvinnut joissain elämänvaiheessa enemmän tukea. Olen iloinen, että sain Unttia joskus auttaa, mutta Untti oli se, joka auttoi minua, Untti auttoi ymmärtämään elämää.

HARRI NIEMINEN
0400 652 336

Tulppaani 1 • 2026

Tulppaani on 3-4 kertaa vuodessa ilmestyvä tiedotuslehtemme.

YHTEYSTIEDOT 2026

Yhdistyksen toimisto sijaitsee:

Kansalaistoiminnakeskus Matara, huone B203
Matarankatu 6 A 1, 40100 JYVÄSKYLÄ
www.kstuki.fi

Sähköinen laskutus:

Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tuki ry
OVT-tunnus 003701747325
Operaattori Apex Messaging Oy, tunnus 003723327487
Y-tunnus 0174732-5

HALLITUS 2026-2027

Puheenjohtaja

Harri Nieminen
harri.nieminen@kstuki.fi
p. 0400 652336

Varapuheenjohtaja

Helena Haverinen
helena.haverinen61@gmail.com

Muut varsinaiset jäsenet:

Sabine Ylönen
sabine.ylonen@jyu.fi
Katja Annala
katja.annala@gmail.com
Katja Kempainen
kamako-77@hotmail.com
Reetta Manner
reetta.manner@gmail.com
Pasi Pumperi, pasi.pumperi@gmail.com

Varajäsenet:

Petri Liukkonen
Anne Lehtimäki
Sami Laine
Helena Koskimies
helena.m.koskimies@gmail.com

Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tukipiiri 2026

Puheenjohtaja Ritva Leppänen
Hallituksen jäsen
Helena Koskimies
Hallituksen varajäsen
Katja Kempainen

Kehitysvammaisten Tukiliitto /Liittohallitus 2026

Petri Liukkonen
Harri Nieminen
puheenjohtaja
varsinainen jäsen

Sivunvalmistus
Paino ja postitus

Kari Ruuska
Mainospalvelu Laitinen
Jyväskylä 2026

VAUHDIKAS ILTAPÄIVÄ

Tikkakosken Ilmavoimamuseolla

Paljon odotettu tapahtuma Tikkakosken ilmavoimamuseolla oli suunnattu erityistä tukea tarvitseville lapsille ja aikuisille.

Pääorganisaattori MLL:n Tikkakosken yhdistys oli koonnut museolle useita yhdistyksiä esittelemään toimintaansa. Menossa mukana olivat mm. Harvinaiskeskus Norio ja Malike, jonka

apuvälineitä vierailijat pääsivät kokeilemaan.

Tarjolla oli tietoa yhdistysten toiminnasta, lapsille puuhaa kasvomaalauksista peleihin, arvontaa, kahvila ja hoderikoju. Lentokone- ja rallisimulaattorit olivat suosittuja. Yhdistyksen esittelypisteellä olivat yhdistyksestä mukana Helena Koskimies, Katja Kemppainen sekä lapset Samu ja Sara.

Tapaamisiin ensi vuonna uudestaan!

Sara palloa kokeilemassa.

Samu, Sara ja Katja Kemppainen sekä Harri Niemisen puolikas.

Tukiyhdistyksen esittelypisteellä Katja Kemppainen ja Helena Koskimies.

Perheiden Peurunka-päivä toteutuu taas kesäkuussa

Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tuki ry järjestää perheiden Peurunka-päivän myös tänä vuonna.

Perheiden päivän aikana pääsemme polskimaan kylpylässä ja nauttimaan Peurungan ihanista antimista.

Olemme ottaneet huomioon kesän-2025 palautteet ja niiden pohjalta miettineet vertaistuen lisäämistä ja lasten buffetin huomioonottamista.

Päivä on suunnattu lapsiperheille ja on lauantaina 6.6.2026.

Etsimme parhaillaan yhteistyökumppaneita. Lisätietoja seuraavassa Tulppaanissa aikataulujen ja ilmoittautumisohjeiden kera.

Ihanaa kevättä kaikille yhdistyksemme jäsenille!

Reetta Manner, Keski-Suomen kehitysvammaisten tuki ry:n hallituksen puolesta

Hyvää oloa **TANSSISTA**

Yhdeksäsluokkalainen Eila Manner (15 v) nauttii tanssimisesta ja JYP:n pelien seuraamisesta.

Erityisesti iloa Eilalle tuo tanssiminen.

Tanssiharrastus alkoi jo 5-6 vuotta sitten Jyväskylän Tanssiopistolla Tanssin Iloa -ryhmässä. Viidennen luokan keväällä Eilaa pyydettiin jatkamaan Nykytanssin alkeissa. Eilan innostuksen ja sitkeyden ansiosta tanssin perusteiden osaaminen on kehittynyt ja hän on edennyt vaativimpiin ryhmiin. Viime vuoden hän oli Nykytanssin, HipHopin ja Musikaalitanssin ryhmissä. Tänä vuonna hän on mukana Nykytanssin EK-ryhmissä sekä erillisissä tekniikkaharjoituksissa.

Harrastuksen myötä Eila on päässyt myös esiintymään. Tanssiopisto esitti Tanssipäivänä 2024 Paviljongissa musikaalin *King of New York*. Syksyllä 2025 hän oli mukana Tanssisatu *Narniassa*. Tanssisadussa oli paljon rooleja, Narnian ihmiset, eläimet ja luonnon ilmiöt saivat omat esittäjänsä.

Eilan mielestä sitkeää harjoittelua vaativat erityisesti koreografian muistaminen ja jotkut vaikeat liikkeet. Myös tanssiminen ja laulaminen yhtä aikaa, esimerkiksi *King of New York* -esityksessä, oli haastavaa. Tulevia esityksiä harjoitellaan jo.

Eilan viikkoon kuuluu neljä tuntia tanssia. Koulupäivien ohella tämä on hieno panostus mieluiseseen harrastukseen.

Eilan mielestä parasta tanssin harrastamisessa on se, että saa kavereita, kokee onnistumista saa voimaa ja rohkeutta. Opet-

Eila:
” **Tanssiessa saa loistaa omalla tavallaan.**”

tajat ovat ihania ja kannustavia. He tekevät koreografiaa ja löytävät kaikille sopivat roolit.

Eila kannustaa tanssimisesta kiinnostuneita: ”Rohkeasti vaan harrastuksen pariin ja aina voi aloittaa alkeista”.

Teksti:
HELENA KOSKIMIES
Kuva:
MARKUS METSÄNEN

INFO

JYVÄSKYLÄN TANSSIOPISTO

Jyväskylän Tanssiopisto tarjoaa luotettavan paikan tanssin harrastamiseen alkeistunneista erikoiskoulutukseen asti. Rohkeasti yhteyttä Tanssiopistoon, jos tanssi kiinnostaa yhtään!

Hyvää oloa LIIKUNNASTA

16-vuotiaan Frida Bambergin toiveena on innostaa vertaisia liikkumaan monipuolisesti, koska liikunnasta tulee hyvä olo ja liikkuminen muiden kanssa yhdessä on mukavaa.

Frida itse harrastaa Jyväskylän naisvoimistelijoiden Voikka-Timanttien ryhmässä rytmistä voimistelua, joka on osa Special Olympics- toimintaa. Rytmisessä soveltavassa voimistelussa käytetään erilaisia voimisteluvälineitä, kuten vannetta, nauhaa, palloa, keiloja ja narua.

Uuden ohjelman harjoittelu on aina aluksi Fridan mielestä työlästä ja vaatii paljon toistoja. Kun ohjelman liikkeet ja järjestys tulevat harjoittelun kautta paremmin tutuiksi, voimistelu tuntuu vapautavalta ja siinä voi olla luova.

Special Olympics- voimistelukilpailuissa Frida on käynyt eri puolilla Suomea. Hän kertoo harjoittelun myötä saaneen kilpailuista myös hyviä sijoituksia ja mitaleja.

”Voimistelu on tosi mukavaa ilman kilpailujakin, mutta on siitä kiva saada myös mitaleja, kun on harjoitellut kovasti”, Frida kertoo.

Special Olympicsin kautta on mahdollista päästä kilpailemaan myös ulkomaille, esimerkiksi ensi syksynä voimiste-

lukilpailut järjestetään Norjassa, jonne Fridakin aikoo pyrkiä.

Frida harjoittelee valmennusryhmässä kaksi kertaa viikossa ja omaa harjoittelua hän tekee lisäksi useana päivänä viikon aikana. Frida liikkuu monipuolisesti, yleisurheilua, kuntosaliharjoittelua, lenkkeilyä, uintia, hiihtoa ja laskettelua...

Hän tykkää valmistella omia kuntopiirejä ja ohjata niitä ystävilleen sekä perheelleen.

Omien tanssikoreografioiden

tekeminen on myös mielekästä puuhaa ja niitä Frida esittää yhdessä myös siskojen kanssa.

Sosiaalisen median kautta Frida tekee liikuntaan painottuvaa sisältöä, jossa hän kannustaa ihmisiä liikkumaan itselleen sopivalla tavalla. Frida kertoo, että jokainen voi soveltaa liikuntaa itselle sopivaksi.

”Minullekin jotkut asiat tai liikkeet ovat vaikeita ja raskaita, mutta kun jaksan harjoitella, niin niistä voi tulla jopa helppoja ja kevyitä jossain vaiheessa. Esimerkiksi nykyään jaksan tehdä jo tunnin kuntopiirin, mutta jossain vaiheessa lyhytkin kahvakuulatreeni tuntui tosi raskaalta. Hiihdossa alamäet tuntuivat tosi pelottavilta aluksi, mutta nyt pystyn laskemaan jo loivia ja pitkiäkin mäkiä ihan helposti”.

Teksti ja kuvat
HARRIET BAMBERG

Voit katsoa Fridan somesisältöä Instagramista @fridabamberg
Seuraavat soveltavan rytmisen voimistelun kilpailut järjestetään Jyväskylässä la 25.4. 2026.
Voimistelijat toivovat paikalle paljon kannustajia!

INFO

SPECIAL OLYMPICS

on maailman suurin kehitysvammaisille lapsille ja aikuisille suunnattu urheilu- ja liikuntajärjestö. Se tarjoaa ympärivuotista harjoittelua ja kilpailuja yli 30 lajissa tavoitteenaan edistää yhdenvertaisuutta, hyvinvointia ja liikunnan iloa.

Pienkoti ILOPASSA lapsi on

HARRI NIEMINEN

Kävin tutustumassa Pienkoti Ilonan toimintaan 3.2.26. Ilahtuin tiloista, koska ne näyttivät toimivilta, oli tilantuntua ja lämmin, kodinomainen henki. Suuri piha virikkeineen vaikutti kutsuvalta. Henkilökunta kera pinkein hupparein oli mitä ystävällisintä ja vieraanvaraisinta väkeä.

Keskustelimme Ilonan toiminnasta ja tilapäishoidon tilanteesta hyvinvointialueellamme. Arkeen helpotusta ja pientä lomaa omaisille tarjoava palvelu on tärkeää, erityisesti siellä asioiville lapsille. Annetaan palveluvastaavan **Jenni Ollin** kertoa lisää Ilonan toiminnasta.

”Pienkoti Ilona on tilapäishoitoa tarjoava seitsenpaikkainen erityistä tukea tarvitsevien lasten ryhmäkoti, joka toimii ympärivuorokautisesti. Hoidon tarve määräytyy vanhemmille myönnettyjen hoitopäivien mukaan, joiden perusteella lapset viettävät meillä eri pituisia jaksoja.

Lapsi on tärkein

Meille lapsi on tärkein ja toimintamme pohjautuu jokaisen lapsen yksilöllisesti luotuun hoitosuunnitelmaan. Laadimme hoitosuunnitelman yhdessä vanhempien ja mahdollisuuksien mukaan myös lapsen terapeuttien kanssa ennen kuin lapsi aloittaa tilapäishoidon meillä. Hoitosuunnitelmaa päivitetään jokaisen jakson alussa.

Meille on tärkeää, että voimme tukea lapsen kehitystä kuntouttavalla työotteella.

Iloiset Ilonat

Kunnioitamme lapsen itsemääräämisoikeutta sekä yksilöllisyyttä. Tavoitteemme on löytää jokaiselle lapselle jokin asia, mikä tuottaa iloa ja hyvää oloa. Lapset opettavat meitä kuuntelemaan heitä tarkalla korvalla ja näin tulkitsemaan heidän tarpeitaan. Välillä käsittelemme myös harmin tai ikävän tuottamia tunteita, jotka nekin kuuluvat ihan jokaisen ihmisen elämään.

Päiviimme kuuluu erilaisia pelejä, leikkejä ja lauluja. Ulkoilemme aina, kun löytyy sopiva hetki, unohtamatta sylittelyn ja silittelyn tärkeyttä

Yksikössämme on monipuolista osaamista erilaisista erityistarpeista, kuten vaikeista kehitysvammoista lievempiin liikuntavammoihin sekä

autismikirjon häiriöistä puhe-, kuulo- ja näkövammoihin.

Lisäksi yksikössämme on laajaa osaamista erilaisista apuvälineistä esimerkiksi ravitsemuksen, hengityksen, liikkumisen ja kommunikoinnin suhteen.

Toimimme Jyväskylän Keljonkankaalla viihtyisässä ja kodinomaisessa omakotitalossa. Talo sijaitsee päättävän tien varrella rauhallisella omakotitaloalueella hyvien ulkoilu- maastojen äärellä.

Vakituisen tiimiimme kuuluu sairaanhoitajia, lähihoitajia ja hoiva-avustajia. Lisäksi meillä on useita tuttuja sijaisia, jotka ovat työskennelleet osaaikaisesti meillä jo pitkään oman vakituisen työnsä ohella. Tutut hoitajat edistävät hoidon laatua,

yksilöllisyyttä sekä turvallisuutta. Jokaisessa työvuorossa on aina vähintään yksi hoitaja, jolla on lääkintälupa.

Samoja asioita kuin kotona

Arjessa teemme lasten kanssa samoja asioita, joita he tekisivät kotonakin. Osa käy meiltä koulussa, toisten kanssa vietetään hauska viikonloppu. Pyrimme järjestämään toimintaa säännöllisesti; koko vuoden kohokohta on jo useita vuosia ollut kesäinen reissu Nokkakiven huvipuistoon, tosin ensi kesän toiveena lapsilla on päästä Särkänniemeeseen.

On hienoa huomata, kuinka lapset kasvavat ja kehittyvät ja

tärkein

meillä on kunnia olla mukana heidän polullaan. Pieni hymy tai halaus keskellä kiireistä päivää antaa valtavasti energiaa. Tunnen suurta iloa ja onnea siitä, että saan tehdä juuri tätä työtä.”

KIITOS!

Keski-Suomen Kehitysvammaisten tuki kiittää mahdollisuudesta tutustua Ilonan toimintaan. Toivottamme heille hyvää jatkoa ja jaksamista tärkeän työn tekemiseen.

Perinteiset pikkujoulut Piippurannassa

KATJA ANNALA

Joulun alla 8.12. vietimme oikein riemukkaat Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tuki ry:n pikkujoulut Piippurannan klubilla.

Ohjelmassa oli yhteislaulua, lauluesityksiä, herkuttelua ja seurustelua.

Ilta sisälsi myös yllätyksiä: Lastenteatteri Loihun Tontut Toivo ja Ton eli ToivoTon kävivät esittämässä meille hauskan lyhyt-näytelmän.

Toisena yllätyksenä oli vieras Korvatunturilta asti eli Joulupukki pääsi kiireiltään vierailemaan juhliin kera lahjojen.

Kiitos Riika Kannistolle säestyksestä ja yhteislauluosuuden suunnittelusta, Pasi Pumperille joululauluesityksestä, lastenteatteri Loihun esityksestä, Lounasleivosbutikille suussasulavista tarjoiluista, klubille esteettömistä tiloista ja Pelastusarmeijalle lahjoituksesta, jolla saimme ilon pilkahduksia joulun alle.

Kiitos kaikille osallistujille, teitä oli runsaasti ja te teitte juhlan. Suuri kiitos myös Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tuki ry:n hallituksen puuhaväelle sekä Almalle, Jannelle, Repalle ja O-P:lle - ilman teitä ei olisi ollut juhlaa.

Saamamme palaute kiteyttää pikkujoulun onnistumisen:

”KIITOS pikkujouluista Piippurannassa. Olin tosi mielissäni, että lähdin tyttäreni mukaan. Kylä hänkin oli mielissään.

Kaikki mitä ns. ”vanhan ajan pikkujouluissa” tarvitaan. Laulua, leikkimielitä, tontut torveilemassa ja vielä joulupukkeja. En vuosiin ole nauttinut niin paljon.”

Loihun Tontut Toivo ja Ton

Joulupukit lahjoineen ovat lähteneet liikkeelle.

Toimintakeskus TAITOLA sai jatkaa

”Aitoja arjen taitoja!”

Teksti ja kuva
HELENA KOSKIMIES

Viime vuoden lopulla Jyväskylän Taitolan toiminnan jatkuminen oli epävarmaa. Tilanne kuitenkin ratkesi onnellisesti ja erityistä tukea tarvitsevat ihmiset jatkavat päivätoimintaansa Taitolan monipuolisessa toimintaympäristössä.

Tapasin vierailullani Taitolassa Jyväskylän yksikön johtajan **Marjut Kivisen** sekä palvelujohtaja **Aija Iljisen**, useita asiakkaita ja ohjaajia.

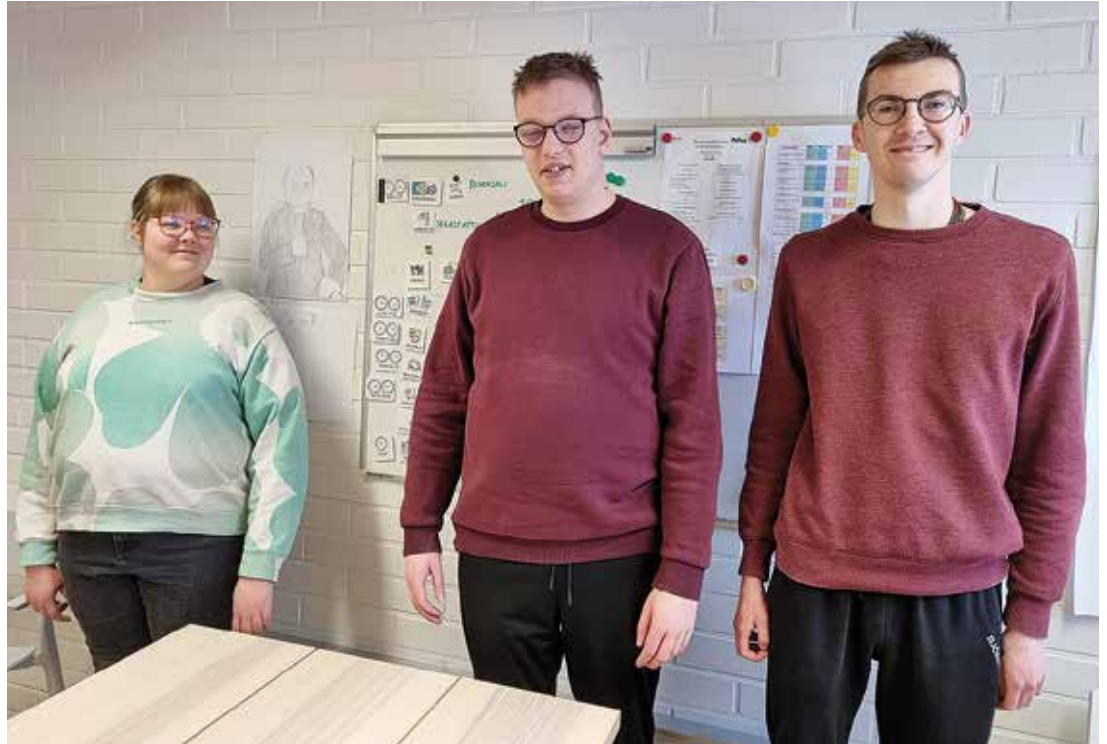
Marjut ja Aija painottivat asiakkaiden omien tavoitteiden ympärille rakentuvaa toimintaa ja mahdollisuutta liikkua lähiympäristössä sekä vuorovaikutus- ja kommunikaatiomahdollisuuksia.

Taitolassa toimitaan pienryhmissä sekä koko yhteisön kesken. Aamupäivän aikana tapahtui eri puolilla taloa monenmoista. Aamukokouksessa oli jumpattu, käyty kuvitettu päiväohjelma läpi ja vaihdettu kuulumiset. Herkullinen tuoksu houkutteli kurkistamaan ruokailu- / keittiötilaan. Osa porukasta oli jo ehtinyt leipoa. Osa oli askartelemassa yllätystä, joka selviää sitten myöhemmin.

Taitolan arvot ovat ”aidosti asiakaslähtöistä”, ”yksilöllisesti arvokasta”, ”osallistavaa yhteisöllisyyttä”.

Asiakkaiden kanssa tehdään yksilölliset asiakassuunnitelmat. Heidän toiveitaan kuullaan ja he pääsevät vaikuttamaan päivän sisältöön. Asiakkaan oma tapa kommunikoida otetaan huomioon.

Mieluisaa tekemistä löytyy: Roosa pitää käsitoista, Ville ulkoilusta ja kädentaidoista, Vesalle tärkeitä ovat kävelyt, keittiötyöt, keppijumppa ja mahdollisuus katsoa elokuvia, Amin pitää lukemisesta ja monenlaisesta tekemisestä ja Viljami toteaaakin yhteenvetona, että täällä on kivaa.

Roosa, Viljami ja Ville.

Asiakkaat osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja ovat mukana sitä toteuttamassa. Esimerkiksi Taitisryhmässä tietovisa vedetään ryhmäläisten voimin. Heillä on myös oma lehtiprojekti.

Taitolassa on aloittanut asiakasraati. Asiakasraatiin valittiin

kuusi jäsentä vaalilla. Vaalit toteutettiin virallisia vaaleja mukailien. Samalla harjoiteltiin myös äänestyskäytäntöjä.

Asiakasraadın jäsenillä on vastuualueet. Asioita hoitaessaan he ottavat itsenäisesti yhteyttä eri tahoihin. Asiakasraati kokoontuu

kerran kuukaudessa ja päätökset esitellään Taitolan yhteisökokouksessa. Raatiin kuuluvat Ville ja Viljami pitävät tärkeänä toimintojen suunnittelua yhdessä.

Taitolassa jokaisen mahdollisuus ilmaista itseään ja tulla ymmärretyksi on vahvasti läsnä arjessa. Jokainen voi kommunikoida omalla tavallaan. Keskustellessani asiakkaiden kanssa paikalla oli viittomakielen tulkki.

Ohjaajilla oli mukana kuvat arjen nopeisiin tilanteisiin, jollakin asiakkaalla oli kuvakommunikaatioohjelma padilla. Visuaalisointi oli läsnä viikko- ja päiväohjelmissa, toiminnan ohjaamisessa ja erilaisissa ohjeistuksissa.

Taitolan toimipisteitä on viidellä paikkakunnalla. Taitola Jyväskylä tarjoaa toimintaa yli 30 tukea tarvitsevalle henkilölle. Päivittäin mukana on 20-27 asiakasta. Ohjaavia työntekijöitä on 8.

Jyväskylän Taitola sijaitsee Tourulassa, lähellä luontoa ja lähellä kaupungin keskustaa. Kuvia toiminnosta löytyy Taitolan omalta Instagram-tililtä.

Lisätietoa: taitola.fi

Jenni

Eveliina ja ohjaaja Tiia

Ellin ajatuksia edunvalvonnasta

Teksti ja kuva
HELENA HAVERINEN

Elli Haverinen on 34-vuotias jyvaskyläinen nainen. Hän on asunut yli kymmenen vuotta Päivän- säteen palvelukodissa. Elli käy töissä Kortetun päivätoimintayksikössä, jossa kädentaidot ovat tärkeitä.

Vapaa-aikanaan Elli kirjoittaa runoja ja tarinoita tietokoneellaan. Elli käyttää tietokonetta taitavasti. Hän myös piirtää ja askartelee mielellään. Elli opiskelee laulua kerran viikossa.

Ellin lapsuudenperheeseen kuuluvat isä ja äiti. Isosisko ja hänen perheensä on Ellille tärkeä. Ellin lempiväri on vaaleanpunainen. Ellin tykkää Salkkarista, pitsasta ja jäätelöstä.

Ellin yksi ominaisuus on se, että hänellä on Downin oireyhtymä. Elli tarvitsee apua asioitensa hoitamisessa.

Ellin asioita

Nyt Ellin asioita hoitaa isä. Hän on Ellin päivirallinen edunvalvoja. Hän auttaa Elliä laskujen maksamisessa, sekä asiointissa kaupassa ja virastoissa.

Viime aikoina Elli on pohtinut sitä, että isä ja äiti vanhenevat. Asia myös huolestuttaa häntä. Entä sitten, kun isä ei enää jaksa hoitaa Ellin asioita?

Elli on jutellut huolestaan isosiskon kanssa. Hän pyysi, voisiko sisko auttaa. Isosisko lupasi auttaa Elliä. Se on siskolle ihan kunnia-asia. Kuten Elli sanoo, ”isosisko jatkaa edunvalvonnan perinteitä”.

Elli tietää, että kaikilla kehitysvammaisilla henkilöillä ei ole edunvalvojaa. Jokaisella on oikeus hoitaa omia asioita. Jokainen saa päättää omista asioista.

Ihmisellä on itsemääräämisoikeus. Se on Ellille tärkeä asia. ”Se tarkoittaa sitä, että voi

valita, missä haluaa asua. Saa päättää, miten sisustaa oman talon. Saa päättää, haluaako lemmikin tai jotain. Oma päätös, kuunnella itseään ja valita omia asioita.”

Avun tarvitseminen

Raha-asiat pitää hoitaa, sen Elli tietää hyvin. Elli osaa myös ottaa apua vastaan.

”...on onnellinen, että joku ihminen huolehtii ja on helpot-

tunut olo, että joku hoitaa asioita kun ei osaa itse. On helpotus, että joku hoitaa minun puolesta asiat. On vapaus ettei tarvitse itse hoitaa... Se tuntuu paremmalta että joku haluaa hoitaa ja välittää. Mä tarvin apua, mä en itse osaa hoitaa raha-asioita, se on totuus. Kukaan ei ole niin täydellinen, että osaisi hoitaa vaikka raha-asioita.”

Onneksi Elli osaa paljon muita asioita!

EDUNVALVONTA

Kehitysvammaisella henkilöllä voi olla edunvalvoja. Edunvalvonta tarkoittaa sitä, että joku henkilö voi auttaa raha-asioissa.

Edunvalvoja on ihminen, johon luotat. Hän valvoo sinun etujasi. Hän voi olla perheenjäsen. Joskus viranomainen voi määrätä yleisen edunvalvojan.

Joskus voi tarvita apua asioiden hoitamiseen vaikka lääkärissä tai vammaispalvelun asioissa. Jos sinulla on edunvalvoja, sinua kutsutaan päämieheksi.

Kaikilla kehitysvammaisilla ei ole edunvalvojaa. Jokaisella on oikeus hoitaa omia asioitaan. Jokainen saa päättää omista asioistaan.

Lähde: vernerinet.net ja Papunet kuvapankki
Lisätietoa edunvalvonnasta esim.: vernerinet.suomi.fi/oppaat/edunvalvonta, neuvoa ja apua voi kysyä Digi- ja väestötietoviraston puhelinpalvelusta (0295 536 256)

Vertaistuki-ryhmä tukea tarvitsevien lasten vanhemmille

Yhdistyksellämme on ilo kertoa, että olemme suunnitelleet uutta vertaistukiryhmää Jyväskylään.

Ryhmä kokoontuu keväällä ensimmäisen kerran keskiviikkona **8.4. klo.18.00–20.00**

Ensimmäisellä kerralla suunnittelemme yhdessä osallistujien kanssa ryhmän toimintaa ja tapaamiskertoja. Tapaamisiin järjestetään lasten/varhaisnuorten (16-v. saakka), hoito vanhempien vertaistukiryhmän ajaksi. Lasten/varhaisnuortenryhmään voimme ottaa enintään 10 lasta/nuorta.

Olemme saaneet tilat Jyväskylän keskeiseltä paikalta; Kauppakeskus Sepän Kipinästä, 2. kerroksesta. Selvitämme parhailaan yhteistyökumppaneita.

Kevään 8.4 ryhmään sitovat ilmoittautumiset: 16.3.-1.4.2026 välisenä aikana klo 9-16, mieluummin tekstiviestitse:

Reetta Manner
puh. 045 1424010

Liity jäseneksi!

Yhdistyksen jäsenet ovat tärkein voimavaramme ja jäsenkokoukset tärkein päätöksen tekopaikka. Tukiyhdistyksen jäsenyydessä on järkeä!

Näin liityt jäseneksi

Ota yhteyttä suoraan yhdistykseen sähköpostitse info@kstuki.fi tai täytä jäsenhakemus Kehitysvammaisten tukiliiton nettisivuilla <https://www.tukiliitto.fi/tukiliitto-ja-yhdistykset/liity-jaseneksi/>

Valitse lomakkeesta yhdistys: Keski-Suomen Kehitysvammaisten tuki ry.

Saat sähköpostiisi ohjeet jäsenmaksun, 25 eur, maksamisesta. Maksa jäsenmaksu. Saat tervetulo-postia yhdistyksen toimistolta ja pääset nauttimaan mahtavista jäseneduista, joista enemmän kotisivulla <https://kstuki.fi>

ME ITSE – MATARAN MENEVÄT

Kevät keikkuen tulevi

Tervehdys Tulppaanin lukijat!

Kevät keikkuen tulevi ja Mataran Menevät suuntaavat katseensa jo kohti kesää.

Kiitokset kaikille, jotka olitte mukana Ystävänpäivän tansseissa 14.2.2026 Piippurannan Klubilla. Siellä oli mukana yli 70 henkilöä. Tapahtuma oli onnistunut. Saimme kuulla Oskari Lepistön ja Jukka Roihan soittamaa musiikkia ja laulua. Musiikin lisäksi oli Neean ja Markon tietovisa, Harrin paistamat herkulliset makkarat, kahittelua ja mukavaa yhdessäoloa. Parasta oli, että saimme tanssahdella.

Tapahtuma sai positiivista palautetta. Suuri kiitos taustahenkilöillemme ja Tukiyhdistyksen Niemisen Harrille ja Kemppaisen Katjalle.

Olemme kokoontuneet alkuvuoden ahkerasti. Saimme vieraaksemme edelliseen kokouksen Tukiyhdistyksen puheenjohtaja Harri Niemisen kertomaan Tukiyhdistyksen järjestämästä toiminnasta. Keskustelimme myös yhteistyöstä yhdistysten välillä. Maaliskuun kokoukseen vieraaksi tulee Tukiyhdistyksen ohjaaja Alma Matilainen. Loppukevääksi on suunnitteilla vielä yksi

tapahtuma, johon kutsu tulee myöhemmin. Seuraa somea.

Valmistaudumme Me Itse ry:n vuosikokoukseen. Tampereelle lähtevät Mataran Meneviä edustamaan Sami Laine ja Liisa Koiramäki.

Kokoonnumme joka kuukauden toinen perjantai klo 16.30 – 18.00 Kansalaistoimintakeskus Matarassa, kokoushuone Hillassa.

Ota yhteyttä matalalla kynnyksellä. Minut tavoittaa puhelimitse torstaisin klo 18 – 20, puh. 040 251314

Hyvää talven jatkoa

PASI PUMPERI

*Pasi Pumperi
Mataran menevät, pj*

Pasi Pumperi kotonaan

Muistoja tanssi-aisista

Ystävänpäivän Tanssiaiset sujuivat tosi hienosti. Osallistujia oli noin 70, mikä on enemmän kuin Musakahvilloissa on ollut.

Pari kuvaa lähinnä tanssiaisiin liittyvästä herkuttelusta ja yhdessäolosta.

Jyväskylän kansalaisopisto

TAIDETUOKIOITA KEHITYSVAMMAISILLE

Taidetuokioissa nautitaan luovasta tekemisestä värin ja kuvan tekemisen parissa välillä myös musiikkia ja sanataidetta yhdistellen. Luvassa on rentoa tekemistä, jossa tärkeintä on oman yksilöllisen ilmaisun esiintuominen. Sopii myös aloittelijoille. Kurssi on tarkoitettu aikuisille kehitysvammaisille, osallistuminen on mahdollista myös oman avustajan kanssa. Opetushallituksen opintotestelillä tuettu kurssi, tuki on otettu huomioon kurssimaksussa.

Tapaamiset 24.3., 31.3., 7.4. ja 14.4., klo 17:00–19:15
Kurssimaksu 19,00 €

Kursilla tarvittavat materiaalit tulee kansalaisopiston kautta. Tarvittavista materiaaleista tulee kurssikirje n. viikkoa ennen kurssin alkua.

Opettaja: Hannele Torniainen, taideohjaaja
Opetuspaikka: **Kortepohjan toimintakeskus,**
Tilustie 1, Jyväskylä

Ilmoittaudu: Kansalaisopiston nettisivuilla. <https://uusi.opistopalvelut.fi/jyvaskyla/fi/course/22621/>
Lisätietoja sähköpostilla: minna.pispanen@jyvaskyla.fi

Hyvä yhteistyökumppani **PELASTUSARMEIJA**

HARRI NIEMINEN

Suuri yleisö tunnistaa Pelastusarmeijan Joulupäivän takeräyksestä, joka alkoi Suomessa vuonna 1906.

Pelastusarmeija toimii hyväntekeväisyysperiaatteella. Pelastusarmeijan ja tukiyhdistyksemme arvot ovat pitkälle yhtenevät, molempien tehtävä on auttaa ja tukea apua tarvitsevia ihmisiä ihmisarvoa kunnioittaen.

Pelastusarmeija perustettiin Englannissa vuonna 1865- Se on

yksi maailman suurimmista hyväntekeväisyysjärjestöistä ja toimii paikallisesti 134 maassa. Suomessa Pelastusarmeija on toiminut vuodesta 1889.

Pelastusarmeijassa hengellinen ja sosiaalinen työ kulkevat käsi kädessä. Alusta saakka sen työhön on kuulunut sosiaalinen apu, jonka perustana on kristillinen lähimmäisen rakkaus ja ihmisarvon kunnioittaminen. Pelastusarmeijan tehtävä on kertoa myös kristinuskon hyvää sanomaa. Pelastusarmeijan työn päämäärä on auttaa ihmistä kokonaisvaltaisesti. Työhön kuuluu mm. sosiaalinen apu, ruoka-apu, aikuisten harrastustoiminta, lasten ja nuorten kerhot, leirit, pyhäkou-

lu sekä hengelliset tilaisuudet.

Toimintaan osallistuminen ei edellytä kristillistä vakaumusta – kaikki saavat osallistua toimintaamme ja apumme on tarkoitettu kaikille tasapuolisesti.

Pelastusarmeijalla on lasten päiväkotia ja leirit, sosiaalipalvelukeskus, vanhusten hoitokoti, asumispalvelua sekä iCare- ja kirpputorimyyntiä.

Arvot

Mainitsin yhteisen arvomaailmamme. Tässä Pelastusarmeijan arvot, joihin on helppo yhtyä.

Toisten kunnioittaminen;
Pelastusarmeija tunnistaa jokaisen ihmisen yhdenvertaisen ihmisarvon.

Luovuus; Pelastusarmeija etsii uudenlaisia tapoja toteuttaa tehtävänsä.

Myötätunto; Ihmisiä autetaan erottelematta, Pelastusarmeija puhuu niiden puolesta, jotka eivät saa ääntään kuuluville.

Osallisuus; Pelastusarmeija on osallistuva ja osallistava yhteisö.

Luotettavuus; Kaikessa toiminnassa Pelastusarmeija on vastuullinen ja läpinäkyvä.

Erityinen kiitos Jari Karppiselle ja Osmo Haloselle yhteistyömme käynnistämisestä.

Pelastusarmeijasta lisää www.pelastusarmeija.fi sivuilta. Tutustu Pelastusarmeijan mielenkiintoiseen historiaan.

UIMAHALLILIPUT Annamme yhden lipun sijaan mahdollisuuden käyttää kaksi lippua jo ennen seuraavaa Tulppaania! NYT MYÖS MUURAMEN UIMAHALLISSA!

JÄSENETU:

Jäsenetuna uimaan, kuntosalille tai vesiliikunnan ohjattuihin ryhmiin uimahallien aukioloaikoina. Tarkista aukioloajat internetistä!

Yhdistys tarjoaa jäsenilleen jäsenetuna uimahalli- ja kuntosalilippuja. Etu on käytettävissä seuraavissa uimahalleissa: AaltoAlvari (Jyväskylä), Wellamo (Vaajakoski), Vesivelho (Äänekoski) ja Aallotar (Muurame). Viihtyisän ja uusitun Muuramen uimahallin osoite on Nisulantie 5, Muurame. Sähköposti uimahalli@muurame.fi ja puhelin 014 659 662.

Jos sinulla on avustaja, niin liikunta-avustakortti ja EU-vammaiskortti (A-merkintä) oikeuttaa avustajan sisäänkäynnin maksutta eikä avustajan nimeä tarvitse merkitä uimahallikuponkiin.

Kupongin löydät Tulppaani-lehdestä, joka ilmestyy 3-4 kertaa vuodessa. Kuponki on kertakäyttöinen ja se jätetään uimahallin kassalle.

Yhdistyksen jäsenen nimi _____

Allekirjoitus _____

Kuva Papunet

JÄSENETU:

Jäsenetuna uimaan, kuntosalille tai vesiliikunnan ohjattuihin ryhmiin uimahallien aukioloaikoina. Tarkista aukioloajat internetistä!

Yhdistys tarjoaa jäsenilleen jäsenetuna uimahalli- ja kuntosalilippuja. Etu on käytettävissä seuraavissa uimahalleissa: AaltoAlvari (Jyväskylä), Wellamo (Vaajakoski), Vesivelho (Äänekoski) ja Aallotar (Muurame). Viihtyisän ja uusitun Muuramen uimahallin osoite on Nisulantie 5, Muurame. Sähköposti uimahalli@muurame.fi ja puhelin 014 659 662.

Jos sinulla on avustaja, niin liikunta-avustakortti ja EU-vammaiskortti (A-merkintä) oikeuttaa avustajan sisäänkäynnin maksutta eikä avustajan nimeä tarvitse merkitä uimahallikuponkiin.

Kupongin löydät Tulppaani-lehdestä, joka ilmestyy 3-4 kertaa vuodessa. Kuponki on kertakäyttöinen ja se jätetään uimahallin kassalle.

Yhdistyksen jäsenen nimi _____

Allekirjoitus _____

Kuva Papunet

TAPAHTUMA- KALENTERI

Seuraa tapahtumia myös www.kstuki.fi -sivuilta sekä Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tuki ry:n facebookista.

LAULUTREFFIT

Laulutreffeillä lauletaan tuttuja lauluja jokainen omalla äänellään. Laulamaan voi tulla yksin tai yhdessä. Laulutreffit järjestetään yhteistyössä Keski-Suomen Näkövammaiset ry:n ja Piippurannan klubin kanssa.

Ryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa torstaisin klo 17–18.

Seuraavat tapaamiset: Kansainvälisiä lauluja 26.3., Kevät keikkuen tulevi 23.4. ja Suomalaista kesämaisemaa 28.5.

Paikka: Piippurannan klubi, Paperitehtaankatu 1, Jyväskylä.

Yhteyshenkilö:

Katja Kemppainen, 050 3200 670

TAITOKLUBI

Taitoklubilla vietetään mukavaa aikaa yhdessä. Samalla harjoitellaan työelämään, vapaa-aikaan ja ihmissuhteisiin liittyviä taitoja.

Teemat suunnitellaan osallistujien kanssa.

Lopuksi syödään yhdessä tehty iltapala.

Pääsääntöisesti ryhmä kokoontuu kerran

kuukaudessa torstaisin klo 17-19.

Seuraavat tapaamiset: 5.3., 9.4. ja 7.5.

Paikka: Piippurannan klubi,

Paperitehtaankatu 1, Jyväskylä.

Yhteyshenkilö:

Alma Matilainen

puh. 0400 369858

SENIORIKERHO

Seniorikerho on vertaistukiryhmä kehitysvammaisten aikuisten läheisille. Ryhmässä keskustellaan ja kahvitellaan yhdessä

Ryhmä kokoontuu: Kerran kuukaudessa torstaisin klo 13–15.

Seuraavat tapaamiset: 5.3., 2.4. ja 7.5.

Paikka: Vanha Pappila, Kirkkoherran kammari, Vapaudenkatu 26, Jyväskylä.

Yhteyshenkilö:

Maija K. Jaatinen p. 0503076713

MATARAN MENEVÄT,

Me itse -ryhmä

Me itse ry on valtakunnallinen vammaisten ihmisten yhdistys. Mataran menevät on Jyvässeudun Me itse -ryhmä.

Ryhmä toimii aktiivisesti.

Yhdistyksen tavoitteena on edistää vammaisten ihmisten asioita ja puolustaa heidän oikeuksiaan.

Uudet osallistujat ovat tervetulleita ympäri vuoden.

Tapaamiset: Ryhmä kokoontuu kuukauden toinen perjantai klo 16.00 – 18.00.

Paikka: Kansalaistoiminnan keskus Matara, Matarankatu 6 A, Jyväskylä.

Yhteyshenkilö:

Pasi Pumperi 040 251 3147, meitse.jyvaskyla[at]gmail.com

TUU MUKAAN-illat

Veturitalleilla

Tuu mukaan -toiminta on monipuolista vapaa-ajantoimintaa 13-29 -vuotiaille nuorille, joilla on erityisen tuen tarvetta. Tuu mukaan -toiminta on Veturitalleilla nuorten iltoja, joissa on ohjattua tekemistä vertaisryhmässä. Iltojen ohjelmaan kuuluu herkuttelu Kahvila Kiskossa sekä hengailua ja pelailu nuorisotilassa. Toiminnassa on aina mukana useampi ohjaaja. Osallistua voi myös oman avustajan kanssa. Tuu mukaan -illat järjestetään yhteistyössä Jyväskylän kaupungin ja Jyväskylän seurakunnan kanssa. Tuu mukaan -illat jatkuvat Veturitalleilla joka toinen tiistai klo 17.30–19.30.

Seuraavat tapaamiset: 10.3., 24.3., 7.4., 21.4., 5.5. ja 19.5.

Paikka: Veturitalit, Veturitallinkatu 6, Jyväskylä

Yhteyshenkilö:

Minna Huolman 050 4774460 / minna.huolman[at]jyvaskyla.fi

KUTSU

Tervetuloa Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tuki ry:n

VUOSIKOKOUKSEEN

maanantaina 27.4.2026 klo 17.30

Kansalaistoiminnan keskus Matara, Tourujoki-sali, Matarankatu 6 A, 40100 Jyväskylä

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset vuosikokousasiat. Vuosikokouksessa valitaan yhdistyksen hallituksen erovuoroiset jäsenet ja varajäsenet. Erovuorossa on kolme hallituksen varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Vuosikokoukseen on mahdollista osallistua etäyhteyksin.

Kahvitarjoilu klo 17.00

Ennakoilmoittautuminen kahvitarjoilun vuoksi 23.4. mennessä p. 0451424010 tai

sähköpostilla harri.nieminen@kstuki.fi

Tervetuloa!

Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tuki ry, hallitus